Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr. 22
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anuncĭurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Henrie Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIV.

„Gazeta“ ese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., Pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 257. Braşovŭ, Mercurĭ, 20 Noemvre (2 Decemvre). 1891.

„Unŭ periculŭ latentŭ“.

Diarulŭ „*Politik*“ din Praga dela 28 Noemvre a. c., publică sub titlulŭ de mai susŭ unŭ remarcabilŭ articolŭ, cu privire la cestiunea ocupaţiei Bosniei şi a Herţegovinei, despre care amŭ făcutŭ amintire în revista nóstră de erĭ. Lasămŭ sĕ urmeze aicĭ memoratulŭ articolŭ în întregulŭ sĕu cuprinsŭ:

Revelările, pe carĭ le-a făcutŭ în delegaţiunĭ contele Kalnoky asupra stărei politice din afară a monarchiei, au fostŭ ca în fiă-care anŭ şi de astă-dată provĕdute cu o picătură de neîncredere faţă de Sêrbia şi acestei împrejurărĭ are sĕ mulţămescă cabinetulŭ din Viena, că cestiunea ocupărei Bosniei şi Herţegovinei, care de asemenea fù discutată în esposeulŭ sĕu, a servitŭ Sêrbilorŭ de motivŭ spre a face nisce contemplărĭ, carĭ de sigurŭ, că pe cei din Viena nu-i va atinge de locŭ în modu plăcutŭ. Organulŭ partidei domnitóre din Sêrbia, „*Odjek*“, care, în trécătŭ fiă disŭ de repeţite-orĭ şi cu accentuarea cea mai mare a declaratŭ lealitatea partidei sale faţă de monarchia nóstră, află prilegiu de a adauge la protestarea în contra bănuelilorŭ ministrului de esterne austriacŭ, privitóre la fidelitatea Sêrbiei faţă de tractate, încă o *a doua* protestare, şi adecă în contra interpretării greşite a dreptului de ocupaţiune alŭ Austriei, precum se cuprinde, după părerea numitei foi, în observaţiuuile ministrului. „*Odjek*“ învinovăţesce pe ministrulŭ, că pune ocupaţiunea pe nisce argumente politice, carĭ n'au nimicŭ comunŭ cu acele consideraţiunĭ, pe basa cărora marile puterĭ la timpulŭ sĕu au predatŭ Austro-Ungariei administraţiunea Bosniei şi a Herţegovinei, şi carĭ odată acceptată de politica austriacă, în sine deja dau dovada, că cabinetulŭ din Viena nu se gândesce la o ocupare, ci la o anexiune a provinciilorŭ. „*Odjek*“, dice, că contele Kalnoky, în desevîrşită contradicere cu tóte declaraţiunile de mai înainte ale Austriei privitóre la Bosnia şi Herţegovina, acum deodată presentă teoria de „ţéră apĕrătóre“ şi vorbesce de împrejurărĭ teritoriale, care necesitéză pe Austria sĕ atragă în sfera puterei sale pe cele două provincii. Faţă de aceste, declară numita fóiă, provocându-se esactŭ la aceléşĭ vederĭ ale întregului poporŭ sêrbescŭ, că Sêrbia, nu va recunósce niciodată ocupaţiunea, decâtŭ în mĕsura acelorŭ consecvenţe, carĭ reesŭ de sine din dispoziţiunile clare ale tratatului de Berlinŭ.

Orĭ carĭ ar fi părerile asupra importanţei actuale a acestei protestărĭ a poporului sêrbescŭ, una totuşĭ nu se va puté nega, că nu este lipsită de unŭ razimŭ obiectivŭ. Atâtŭ tractatulŭ dela Berlinŭ câtŭ şi procesele verbale ale congresului suntŭ dovedĭ nerĕsturnabile pentru argumentaţiunea fóiei sêrbescĭ. Contele Andrassy a ţinutŭ fórte multŭ la aceea, ca sĕ primescă mandatulŭ de ocupaţiune din mânile congresului într'o formă, care sĕ nu lase nicĭ o îndoélă asupra caracterului lui transitorŭ şi asupra intenţiunilorŭ desinteresate şi contrare ideei de a căştiga teritoriu turcescŭ, a cabinetului din Viena. Procesulŭ verbalŭ alŭ congresului din 28 Iunie cuprinde respectivulŭ memorandŭ alŭ contelui Andrassy, care cere ocupaţiunea şi care corespunde în faptă până la o iotă cu espunerile diarului „Odjek“ In acesta se spune, că Austro-Ungaria a avutŭ sĕ sufere unŭ anŭ întregŭ la graniţa ei din causa insurecţiunei şi agitaţiunei din ţĕrile învecinate. Apoi se mai dice în acestŭ memorandŭ, că Austro-Ungaria a trebuitŭ sĕ primescă peste 150,000 de fugarĭ bosniacĭ, carĭ refusau sĕ se întórcă în Bosnia, până când acésta va remâné sub stăpânirea turcéscă, care nu le asigură lorŭ nicĭ esistenţă, nicĭ scut. Contele Andrassy espune, că Turcia nu e în stare sĕ susţină ordinea în aceste două provincii, că aceste vorŭ rĕmâné într'o stare de miseriă şi de agitaţiune revoluţionară în contra stăpânirei turcescĭ, că o agitaţiune revoluţionară va cuprinde neapĕratŭ şi poporaţiunea slavică mărginaşă, şi că congresulŭ, décă permite continuarea unorŭ astfelŭ de stărĭ, 'şĭ va lua asupra-şĭ o seriósă responsibilitate pentru viitórea linisce a Europei. Contele Andrassy declară espresŭ, că elŭ nu cere ca Besnia şi Herzegovina sĕ fiă anexate la Austro-Ungaria, elŭ doresce numai, ca congresulŭ sĕ ajungă la o conclusiune óre-care, şi Austro-Ungaria, îndată ce acésta i se va părea practică şi acceptabilă, cea dintâiu se va alătura la ea. Acesta e raportulŭ autenticŭ de motive a lui Andrassy asupra cererei de ocupare a Austro-Ungariei şi acésta, în legătură cu espunerea clară a articolului 25 din tratatulŭ de Berlin, nu lasă nicĭ cea mai mică îndoială despre aceea, că nu sunt cestiunĭ de putere teritorială acele, carĭ formézä basa de drept a ocupaţiunei, ci că congresulŭ de Berlin nu-i dă Austro-Ungariei altŭ dreptŭ, decâtŭ pe acela alŭ unei ocupaţiunĭ temporale a unei provincii turcescĭ, a cărei aparţinere de dreptŭ publicŭ la imperiulŭ turcescŭ însĕ nu va fi atinsă de locŭ printr'o administraţiune strĕină.

Acéstă relaţiune vagă a Austriei cu Bosnia şi Herţegovina „anexiunea la mâna stângă“, după cum s'a esprimatŭ marchisulŭ of Salisbury în aceeaşĭ şedinţă a congresului din 28 Iuniu, a fostŭ primulŭ resultatŭ alŭ acelei politice a Austriei, respective a contelui Andrassy, care era cu totulŭ în contra orĭ cărei tractărĭ şi resolvărĭ a cestiunilorŭ orientale în înţelegere cu Rusia. Este tuturorŭ cunoscutŭ, că Rusia atâtŭ înaintea începerei rĕsboiului cu Turcia, câtŭ şi după ce au cădutŭ sorţii, a căutatŭ o înţelegere cu Austria şi i-a propusŭ mai alesŭ cabinetului din Viena, ca sĕ ia în posesiune Bosnia şi Herţegovina înainte séu după rĕsboiu. Contele Andrassy preferì însĕ sĕ jóce până la fine rolulŭ de ocrotitorŭ alŭ integrităţii Turciei, şi astfelŭ se întêmplà, că elŭ, când în óra a două-spre-decea totuşĭ s'a decisŭ sĕ facă aceea, ce nu mai putea sĕ lase, când ajunse elŭ adecă la Bosnia, rĕmase înglodatŭ cu unŭ piciorŭ în „integritatea“ Turciei.

Atâtŭ de mare era antipatia contelui Andrassy faţă de o cooperaţiune politică cu Rusia pe tĕrêmulŭ cestiunei orientale, încâtŭ elŭ făcù şi în momentulŭ din urmă încordărĭ ca sĕ capete chiar din mâna Turciei însăşĭ, mandatulŭ pentru ocuparea ambelor provincii, ceea ce însĕ se zădărnicì prin refusulŭ hotărîtŭ alŭ Porţii otomane desamăgite în gradulŭ celŭ mai mare. De atuncĭ s'au obicĭnuitŭ cei dela ministeriulŭ de esterne, ca sĕ ignoreze *cu mândriă* tóte reclamaţiunile privitóre la durata ocupaţiunei, carĭ până acum au fostŭ ridicate numai din parte necompetentă şi se presupune, ca lucru de sine înţelesŭ, că nicĭ unui omŭ cu raţiune din Europa nu-i va trece prin minte, sĕ-şĭ pérdă timpulŭ cu contemplaţiunĭ ridicule, că óre cum şi când va pune Austria la disposiţia Turciei provinciile Bosnia şi Herţegovina. Prin acésta însĕ nu se va sterge nicĭ decum din fiinţă articolulŭ

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

(14)

Cerşitórea dela Ponts des Arts.

Novelă de Vilhelm Hauff; trad. de *Cornel Scurtu.*

24.

„In dilele următóre mĕ ocupai cu ideia, că óre cărei clase putea ea sĕ aparţină. Cu câtŭ îmĭ împrospĕtamŭ în memoriă mai vioiu vorbirea ei cultivată şi spiritulŭ ei delicatŭ, cu atâtŭ ea se ridica mai multŭ în ideile mele. Sciamŭ ca şi sigurŭ, că celŭ puţinŭ în privinţa acésta îmĭ va putea da lămurirĭ, de aceea mĕ hotărîi, ca sĕ nu o lasŭ atâtŭ de uşorŭ sĕ-mĭ scape, ca cu vĕlulŭ. Dumineca sosì; îţĭ aducĭ încă aminte, Faldner, de după-amédа aceea, în care şedeamŭ cu amicii noştri în Montmorency, în grădina marelui poetŭ? Voi voiaţĭ sĕ vĕ întórceţĭ târdiu nóptea acasă, pe când eu zoriamŭ sĕ mergemŭ mai de grabă şi când voi totuşĭ mai rĕmaserăţĭ, eu plecai acasă, pe lângă tóte mustrările vóstre. Firesce, că tu atuncĭ nu credeai ceea ce pretextai eu, că adecă nu potŭ suporta aerulŭ de nópte, dér nicĭ nu-ţĭ puteai închipui, că mĕ ducŭ la unŭ rendez-vous cu cerşitórea dela Ponts des Arts? Ea de astă-dată a fostŭ cea dintâiu la loculŭ de întêlnire, şi fiindcă avea sĕ-mĭ aducă batistele, îi era témă, că eu aşĭ fi pututŭ sĕ mĕ înşelŭ în dênsa, că ea nu-şĭ va ţiné cuvêntulŭ. Cu o bucuriă aprópe copilărescă şi, după cum mi-se părea, cu o încredere mai mare ca mai înainte, ea povesti cu mine, arătându-mĭ batistele la lumina unui felinarŭ de pe stradă.

„Ea părea, că ascultă cu plăcere, laudele mele. — „„Vedi, că ţi-am însemnatŭ aicĭ şi numele d-tale,““ dise ea, arătândŭ literile frumóse E. de F. din colţŭ. După aceea voì, ca sĕ-mĭ dea îndĕrĕtŭ mai multe monede de argintŭ ca prisosŭ şi numai declaraţiunea mea hotărîtă, că cu acésta mĕ va vătăma, o putù îndupleca, sĕ le primescă ca rĕsplată pentru lucrulŭ ei“

„Comandai din nou lucru, pentru-că vedeamŭ, că simţulŭ delicatŭ alŭ fetei consimţia cu drumulŭ acesta alŭ darurilorŭ mele, de astă-dată comandai gulere şi manşete. Mama ei nu se îmbolnăvise mai rĕu, dér totuşĭ nu puté părăsi patulŭ, — însĕ şi starea acésta a ei o mângăia. După acésta cutezai sĕ o întrebŭ, cum suntŭ relaţiunile lorŭ.

„Istoria ce mi-o spuse în câteva cuvinte, e în Francia o istoriă de tóte dilele, aşa încâtŭ aprópe fiă-cărui sĕracŭ îi e unŭ refugiu. Tatălŭ ei a fostŭ oficerŭ în armata cea mare, a fostŭ pusŭ în pensiune după restauraţiune prin Bourbonĭ cu jumĕtate solda, după aceea în timpulŭ celorŭ o sută de dile întrase érăşĭ în serviciulŭ lui Napoleonŭ şi cădŭse pe timpulŭ de luptă dela Mont St. Jean alăturĭ cu garda împĕrătéscă; vĕduva lui perdù pensiunea şi trăì de aicĭ înainte în miseriă. In cei doi anĭ din urmă trăì din vêndarea sculelorŭ ei şi acum ajunse la gradulŭ celŭ mai înaltŭ alŭ miseriei, unde sĕracilorŭ nu le rĕmâne alta, decâtŭ sĕ părăsescă lumea acésta“.

„O întrebai, că óre n'ar fi pututŭ sĕ-şĭ îmbunĕtăţescă referinţele lorŭ, décă ar fi cercatŭ în altŭ modŭ sĕ sprijinescă pe mama ei“.

„„D-ta credĭ, décă aşĭ întra undeva în serviciu?““ rĕspunse ea fără nicĭ o genare. „„Vedĭ, D-ta, acésta n'a fostŭ cu putinţă. Inainte de bóla mamei mele eram prea tênĕră, abia trecusemŭ de 14 anĭ, când dintr'odată ea se înbolnăvi atâtŭ de greu, încâtŭ nu mai putea părăsi patulŭ; va sĕ dică avea trebuinţă, ca sĕ fiă cineva lângă dênsa, şi puteamŭ óre eu, sĕ lasŭ o persónă străină sĕ o îngrijescă? Da, décă ar fi fostŭ sănĕtósă, aşĭ fi uitatŭ starea mea de mai înainte şi aşĭ fi întratŭ póte în vre-o prăvăliă de mode, séu ca guvernantă într'o casă onorabilă, căcĭ multe amŭ învĕţatŭ, d-le! Dér aşa, nu s'a pututŭ!““

„Şi de astă-dată o rugai sĕ depărteze puţinŭ voalulŭ, dér înzădarŭ. Indicaţiunile, ce mi-le dase în privinţa etăţei, mĕ iritară, o mărturisescŭ, încă şi mai multŭ sĕ vĕdŭ faţa fetei, care nu putea sĕ aiba mai multĭ de 16 anĭ; dér ea mĕ rugà cu atâta stăruinţă, ca se mĕ lasŭ de dorinţa acésta, dicênd, că mama ei i-a adusŭ motive temeinice, pentru carĭ nu trebue s'o facă acésta.“

„De aicĭ înainte ne întâlneamŭ totŭ a treia di. Tot-déuna aveamŭ ceva sĕ-i dau de lucru şi ea cu punctualitate îlŭ termina. Cu câtŭ mai statornicŭ rĕmâneamŭ în purtarea mea, cu atâtŭ mĕ reţineamŭ maĭ multŭ între marginile stricte ale bune cuviinţei, cu atâtŭ devenia tînĕra fată mai intimă şi mai sinceră faţă de mine. Ea-mĭ mărturisi chiar, că în decursulŭ celorŭ trei dile se gândea tot

25 alŭ tratatului de Berlin, ci acesta va fi cu atât mai multŭ unŭ pericolŭ continuu pentru liniştea monarchiei nóstre. Privite din punctulŭ acesta de vedere, suntŭ espunerile ḑiarului „Odjek“ de o importanţă ce nu se póte despreţui, căcĭ ele dovedescŭ că politica orientală a Austro-Ungariei, chiar şi în propria şi nemijlocita ei sferă, încă nu are unŭ substratŭ tare, ele dovedescŭ chiar, că situaţiunea generală a lucrurilorŭ din Orientŭ ascunde pericule, carĭ peste nópte potŭ sĕ se prefacă în carne şi óse“.

Sibiiu, 16 (28) Nov. 1891.

Pré stimate d-le Directorŭ dela „Gaz. Transilvaniei“.

Ocupatŭ în alte părţĭ cu multe alte afacerĭ ale chiămării mele, mi-au scăpatŭ până acuma din vedere n-rii 240 şi 250, ai ḑiarului „*Tribuna*“, unde, în celŭ dintâi publicarea *Comunicatelorŭ* mele din şedinţa Comitetului naţionalŭ dela 25 Oct. a. c. au fostŭ însoţite de unele observaţiunĭ, d'o parte mistificătóre, d'altă parte injurióse pentru mine; éră în fruntea celui de alŭ doilea numĕrŭ s'a publicatŭ unŭ articulŭ, adevĕratŭ paschilŭ asupra mea.

In faţa acestorŭ fapte mĕ sîmtŭ datorŭ, a marcà prin câteva cuvinte situaţiunea şi a-mĭ marca în specialŭ posiţiunea, spre orientarea publicului nostru. Pentru acestŭ scopŭ îmĭ permitŭ a recurge la bunăvoinţa D-Tale, ca conducătorŭ alŭ celui mai vechiu organŭ naţionalŭ.

Departe este de mine intenţiunea d'a întra în polemiă cu On. Redacţiune dela „Tribuna“. O sciă ea acésta din dechiaraţiunea mea ocasională, categorică şi aprobată la timpulŭ sĕu de Comitetŭ; nicĭ nu voi fi eu acela, carele sĕ scotŭ din internulŭ Comitetului la lumină gravele cuvinte, cu carĭ atinsŭ a fostŭ conducĕtorulŭ „Tribunei“ pentru asemenea atacurĭ publice; ceea ce eu îmĭ ţinŭ de datoriă este, a constata din atinsele nouĕ atacurĭ douĕ lucrurĭ:

1. că on. Redacţiune a „Tribunei“ continuă aşĭ urma atitudinea cea reprobată de Comitetulŭ naţionalŭ. Adecă: domnii dela acea Redacţiune persistŭ în nesupunerea lorŭ faţă de conclusele Comitetului, specialŭ în cestiunile de disciplină.

2. Că aceiaşĭ domnĭ dela Redacţiunea „Tribunei“ continuă a dovedi totŭ mai eclatantŭ preocupaţiunea lorŭ numai şi numai pentru *spiritulŭ*, *vederile*, şi *tendinţele* a 2—3 persóne din comitetŭ, care preocupaţiune deja a ajunsŭ acolo, încâtŭ dênşii numai acestŭ spiritŭ, aceste vederĭ şi aceste tendinţe contrare comitetului le mai au în vedere şi le sciu representa şi le şi representă chiar în sinulŭ şi din sînulŭ partidei cu-o manieră ne mai pomenită în viéţa nóstră naţională şi în istoria luptelorŭ de partidă.

D'aci, din acéstă pornire greşită derivă tóte relele, ce de mai nainte, dér în mĕsură greu simţită, mai vêrtosŭ de şése lunĭ încóce, bântue şi împedecă desvoltarea regulată şi armonică a activităţii nóstre naţionale. D'aci şi duşmănia şi haita chiar scandalósă în contra preşedintelui, carele, — lucru préfirescŭ, nu póte sĕ se facă organulŭ, resp. unélta minorităţii, ci trebue sĕ apere şi sĕ esecute hotărîrile maiorităţii.

Cu salutare frăţéscă şi cu rugarea d'a publica aceste şirurĭ în celŭ mai d'aprópe numĕrŭ alŭ „Gazetei“.

Alŭ D-tale sincerŭ preţuitorŭ

V. Babeş.

Din delegaţiunĭ.

In şedinţa dela 27 Noemvre a comisiunei pentru armată a delegaţiunei ungare, Rakovszky cetì raportulŭ acestei comisiunĭ, din care înregistrămŭ următórele:

Comisiunea şĭ-a esprimatŭ dorinţa, ca ivindu-se necesitatea de a ridica vre-o nouă academiă militară, aceea la totŭ casulŭ sĕ se ridice în Ungaria, la ceea ce ministrulŭ comunŭ de rĕsboiu a declaratŭ, că se va ocupa cu cestiunea acésta şi este şi elŭ de părere, că noua academiă va trebui sĕ se ridice în Ungaria.

La întrebarea privitóre la instruirea în limba maghiară a elevilorŭ crescuţĭ în Ungaria, ministrulŭ de rĕsboiu a declaratŭ, că ḑilele destinate pentru conversaţiă în limba maghiară s'au sistemisatŭ. In anulŭ trecutŭ au fostŭ instruiţĭ în limba maghiară 1088 de elevĭ.

Raportulŭ accentuéză, că „limba statului ungarŭ cu dreptulŭ póte aştepta, că în armată sĕ-şĭ ocupe loculŭ, ce i-se cuvine; — e dreptŭ şi cuviinciosŭ, ca acelorŭ elevĭ, carĭ şĭ-au câştigatŭ cualificaţiunea în Ungaria, sĕ li-se dea ocasiune de a-şĭ însuşi limba maghiară.“

In ce privesce noua regulare a limbei regimentului, ministrulŭ de rĕsboiu a declaratŭ, că pe basa datelorŭ numerotărei poporului, *elŭ va regula limba regimentelorŭ.*

In cestiunea limbei, comisiunea a enunţatŭ în fine în formă de conclusŭ, că faţă cu fiă-care elevŭ militarŭ cualificatŭ în Ungaria — fără consideraţiă la loculŭ nascerei — *învĕţarea limbei maghiare e obligătóre.*

In privinţa staţionărei armatei, comisiunea a primitŭ dela ministrulŭ comunŭ următórele informaţiunĭ: In Ungaria suntŭ stabilite 151 batalióne de infanteriă în activitate, 15 escadróne de călăreţĭ, 95 baterii de artileriă.

Raportulŭ accentuéză necesitatea, de a se ţiné după cuviinţă sémă de industria ungară când e vorba de aprovisionarea armatei.

In fine din raportŭ mai amintimŭ, că dintre 3505 de voluntarĭ pe unŭ anŭ, au depusŭ esamenulŭ de oficerŭ în anulŭ trecutŭ 2347.

SCIRILE ḐILEI.

— 19 (31) Noemvre.

Colaboratorulŭ nostru, d-lŭ Traian H. *Popŭ*, care, precum scimŭ, la 15 Noemvre a. c. fù eliberatŭ din închisórea de statŭ dela Seghedin, unde şĭ-a împlinitŭ pedépsa de unŭ anŭ, la care a fostŭ condamnatŭ în procesulŭ de pressă alŭ „Gazetei Transilvaniei“, a sositŭ astăḑĭ în Braşovŭ, reocupându-şĭ loculŭ în redacţiunea nóstră. La gară, d-lŭ Traian H. Popŭ a fostŭ întîmpinatŭ cu căldură de unŭ numĕrŭ mare de Românĭ braşovenĭ din tóte clasele societăţii; şi a fostŭ acompaniatŭ de unŭ şirŭ lungŭ de trăsurĭ până la localulŭ redacţiunei nóstre, unde 'lŭ aşteptau mulţĭ ómenĭ din poporŭ, amicĭ şi cunoscuţĭ, carĭ se grăbeau a-i strînge mâna de binevenire. In biroulŭ redacţiei i-s'a predatŭ din partea Românilorŭ Braşovenĭ unŭ frumosŭ darŭ de aducere aminte, unŭ preţiosŭ césornicŭ de aurŭ cu lanţŭ.

***

Portretulŭ lui Avramŭ Iancu, confişcatŭ. Patrioţii dela „Egyetértés“ s'au spăriatŭ amarŭ, căcĭ au mai descoperitŭ unŭ Dacoromânŭ fanaticŭ, unŭ Valahŭ care pricinuesce mare baiu şi primejdiă Ungariei. Ascultaţĭ Valahilorŭ şi vĕ îngroziţĭ şi voi, căcĭ lucru mare s'a întêmplatŭ, ascultaţĭ ce scriu, cuprinşĭ de gróză patrioţii dela „Egyetértés“ sub titlulŭ de mai susŭ şi ḑiceţĭ, Dómne apără-ne: „Valahii noştrii — scrie numita fóiă — multe îşĭ permitŭ: e mare plângere în contra lorŭ, căcĭ unde potŭ numai demonstréză în contra patriotismului maghiarŭ şi serbéză pe aceia din sângele lorŭ, carĭ a causatŭ atâta baiu şi primejdiă Ungariei. Intre aceştĭ fanaticĭ Dacoromânĭ se află şi Andreescu, învĕţătorŭ în Beregseu, care puse, sĕ admire băieţii, portretulŭ unui vestitŭ erou valahŭ, până ce nu i-l'au confişcatŭ. Directorulŭ ministerialŭ de şcóle, Várady Ferencz, a visitatŭ luna trecută şcóla rom. gr. or. din Beregsĕu, şi ce sĕ veḑĭ? sub portretulŭ regelui se afla acăţatŭ pe părate portretulŭ lui —— *Avramŭ Iancu**) Sub acestŭ portretŭ puteai ceti următórele: *Avramŭ Iancu*, Advocatŭ, Prefectŭ Leg. Gemine. († 1872). Donată prin Adv. P Rotariu.“ Vàrady imediatŭ a avisatŭ despre acestŭ lucru pe inspectorulŭ regescŭ de şcóle Mártonfy Márton, care apoi a provocatŭ pe fisolgabirĕulŭ Bessenyei Ferencz, ca sĕ mérgă numai decâtŭ la Beregsĕu şi sĕ se convingă, că óre aevea stă numitulŭ portretŭ acăţatŭ pe păretele şcólei, séu e numai o vedeniă. Bessenyei în urma acésta a mersŭ la Beregsĕu şi s'a convinsŭ personalŭ, că portretulŭ într'adevĕrŭ sta permanentŭ acăţatŭ pe păretele şcólei. După acestea a intratŭ la Andreescu şi l'a întrebatŭ: „Acolo în şcólă e portretulŭ lui Iancu?“ Andreescu a rĕspunsŭ că nu e acolo. Atuncĭ Bessenyei a intratŭ împreună cu Andreescu în şcólă şi confişcândŭ portretulŭ lui Iancu, l'au înaintatŭ la inspectoratulŭ regescŭ de şcóle“. — Apoi mai ḑică cineva, că şoviniştii lui „Egyetértés“ nu-sŭ bunĭ de legatŭ.

*) De ce sĕ nu le fiă şi Românilorŭ permisŭ sĕ adóre pe unŭ Iancu, cum adóră Ungurii pe unŭ Kossuth? Décă Kossuth e guvernorŭ pentru Ungurĭ, de ce Iancu sĕ nu pótă fi prefectŭ pentru Românĭ? Red.

***

Unŭ óre-care evreu din România, cu numele Eduard Silberstein, a adresatŭ din incidentulŭ congresului de pace o scrisóre deputatului italianŭ Imbriani, în care îlŭ rógă în numele (?) evreilorŭ din România, ca la congresulŭ d-lui Imbriani sĕ nu lase „sĕ se înăbuşéscă — ḑice — ţipătulŭ de disperare alŭ Evreilorŭ apăsaţĭ din România.“ Aflândŭ de acésta Evreii de omeniă din România, au ridicatŭ în contra acestei neruşinate calumnii unŭ p r o t e s t ŭ publicatŭ în ḑiarele române de dincolo şi în organulŭ Evreilorŭ: „Egalitatea“ din Bucurescĭ. In protestŭ se ḑice: „Subsemnaţii Israeliţĭ pământenĭ, desaprobămŭ în întregulŭ ei nedémna scrisóre adresată de unŭ óre-care Eduard Silberstein d-lui deputatŭ Imbriani şi protestămŭ în contra acestei insulte aduse poporului românŭ şi în contra obiceiurilorŭ acelora, carĭ fără nicĭ unŭ mandatŭ prealabilŭ îşĭ însuşescŭ dreptulŭ de a vorbi în numele Israiliţilorŭ din România.“ Subsemnaţĭ mai mulţĭ Evrei, licenţiaţĭ în drepturĭ, architecţĭ, inginerĭ şi d-rĭ în drepturĭ.

***

Avansarea voluntarilorŭ. Până acum voluntarii puteau fi avansaţĭ pe timpulŭ serviciului lorŭ numai ca caporalĭ orĭ sergenţĭ tilutarĭ. Acum însĕ se anunţă din Viena, că comanda corpului de armată de-acolo, avêndŭ de-a resolva unŭ casŭ specialŭ, s'a provocatŭ la o ordinaţiune dela 3 Octomvre a ministrului comunŭ de rĕsboiu, în sensulŭ căreia pe voluntarii aceia, carĭ servescŭ în anulŭ alŭ doilea, nimicŭ nu-i împedecă de a puté fi înaintaţĭ în rangurile serviciului activŭ.

***

Alegere de notarŭ. Ni-se scrie: „La 26 Noemvre n. c. se sĕvîrşì alegerea de notarŭ în comuna Bănescĭ din comita-

---

la séra în care aveamŭ sĕ ne întâlnimŭ. Şi óre mie îmĭ merse altcum? Ḑiua şi nóptea mĕ ocupamŭ cu fiinţa acésta ciudată, care-mĭ părea din ce în ce mai interesantă prin spiritulŭ ei cultivatŭ, prin simţulŭ ei delicatŭ şi prin relaţiunile ei originale.

„Intr'aceia sosì primăvéra şi cu ea timpulŭ ce-lŭ stabilisemŭ cu Faldner pentru a face o călĕtoriă în Anglia. Mulţi ţinŭ, póte, de nebuniă aceea, ce spunŭ, dér e adevĕratŭ, că mĕ gândeamŭ cu neplăcere la călĕtoria acésta; Parisulŭ nu mai avea pentru mine nimicŭ interesantŭ; dér fiinţa aceea îmĭ încătuşase tóte simţirile mele în aşa modŭ, încâtŭ priveamŭ cu duioşiă la o despărţire mai îndelungată. Nu puteamŭ se mĕ retragŭ, fără ca sé mĕ facŭ ridicolŭ, căcĭ n'aveam unŭ motivŭ seriosŭ, ca sĕ amânŭ călĕtoria; mĕ ruşinamŭ de mine însu'mĭ şi mĕ gândeamŭ la nebunia faptelorŭ mele; mĕ hotărîi sĕ plecŭ, dér de sigurŭ nimenea nu s'a bucuratŭ atâtŭ de puţinŭ de Anglia, ca mine“.

25.

„Optŭ ḑile înainte de plecare, am spusŭ fetei intenţiunea mea; se spăriă şi plânse. O rugai sĕ întrebe pe mama ei, că óre potŭ sĕ o cercetezŭ, ea se învoi. După aceea însĕ îmĭ aduse tristă rĕspunsulŭ, că mama ei mĕ rógă sĕ renunţŭ la acéstă visită, care ar emoţiona prea tare starea ei sufletéscă. Eu am cerutŭ acea visită numai din motivulŭ, ca sĕ o vĕdŭ ḑiua şi fără voalŭ; o rugai de nou pentru acésta, dér ea stărui, că în preséra călĕtoriei mele sĕ mai vinŭ încă odată, căcĭ ea se va ruga de mama ei, până când 'i va da voiă sĕ-şĭ lapede vĕlulŭ. Nicĭ-odată nu voiu uita séra aceea. Ea venì şi prima mea întrebare a fostŭ, că óre mama ei i-a permisŭ şi ea ḑise că da, şi însă-şĭ îşĭ ridicà vĕlulŭ. Luna'şĭ arunca raḑele ei tremurătóre şi eu cu unŭ dorŭ nespusŭ mĕ uĭtamŭ sub pălăria ei. Dér permisiunea se părea, că a fostŭ numai parţială, căcĭ frumósa mea purta aşa numiţii „ochĭ veneţianĭ“, carĭ acopereau partea superióră a feţei ei. Dér ce frumóse, ce încântătóre erau părţile visibile ale feţei ei! Unŭ nasŭ finŭ şi minunatŭ, obrajĭ înfloritorĭ şi o guriţă drăgălaşe, o bărbiă ca sculptată din céră, şi unŭ gâtŭ mlădiosŭ albŭ ca zăpada. In privinţa ochilor nu puteam sĕmĭ dau părerea, dér ei mi-se păreau negri şi focoşĭ.

„Ea roşi, când o privii lungŭ şi încântatŭ. „„Nu te supĕra pe mine,““ şoptì ea, „„că mi-am pusŭ acéstă semimască, mama mea voia sĕ-mĭ refuse la începutŭ cererea, dér în fine îmĭ permise numai cu acéstă condiţiune, eu eramŭ cu totulŭ supĕrată de acésta, dér ea-mĭ spuse motive carĭ mĕ luminară““.

„„Şi carĭ suntŭ aceste motive?““ întrebai eu.

„„Ah, d-le!““ rĕspunse ea cu duioşiă. „„D-ta vei trăi veclnicŭ în inimele nóstre, dér trebue sĕ ne uiţĭ, nu trebue sĕ mĕ mai veḑĭ nicĭ-odată, şi décă chiar mĕ vei vedé, sĕ nu mĕ recunoscĭ.““

— „Şi creḑĭ, că nu voiu recunósce trăsurile frumóse ale feţei d-tale, chiar décă nu-mĭ e datŭ sĕ-ţĭ vĕḑŭ ochii şi fruntea d-tale?““

— „„Mama ḑise““, rĕspunse ea, „că acésta nu va fi cu putinţă, căcĭ décă cineva vede o faţă numai pe jumĕtate, e greu, ca sĕ o mai recunóscă““.

„„Şi pentru ce nu trebue sĕ te mai vĕdŭ, sĕ nu te mai recunoscŭ?““

„Ea începù sĕ plângă la întrebarea acésta, îmĭ strînse mâna, ḑicêndŭ. „„Nu se póte! Ce-ţĭ va păsa d-tale, sĕ recunoscĭ o fată nefericită, şi — nu, mama are dreptate; e mai bine aşa.““

„'I spusei, că călĕtoria mea nu va dura multŭ, că póte după două lunĭ voi fi éră şĭ în Parisŭ, şi că sperŭ că o voi revedé. Ea plângea mai tare şi negà acésta. O rugai sĕ-mĭ spună, de ce crede că nu o voiu mai revedé.

„„Presimţŭ,““ rĕspunse ea, „„că astăḑĭ te vĕdŭ pentru ultima óră; credŭ, că mama mea nu va mai trăi multŭ, mediculŭ mi-a spusŭ ierĭ, şi atunci totulŭ s'a sfêrşitŭ! „Şi chiar décă va trăi mai multŭ, în Londra nu-ţĭ vei mai aduce aminte de o sĕrmană fiinţă, ca mine.“

„Durerea ei îmĭ înmuià inima, o îmbărbătai, o rugai sĕ-mĭ promită, că la prima şi 15 a fiăcărei lunĭ va vení la loculŭ acesta pentru ca sĕ o regăsescŭ; ea promise surîḑêndŭ printre lacrămĭ, ca şi când ar avé puţină speranţă. „Ei, rĕmâi sănĕtósă, la revedere,“ ḑisei eu, strângêndo'o în braţele mele şi punêndu-i în degetŭ unŭ inelŭ micŭ şi simplu, „rĕmâi sănĕtósă şi gândesce-te la mine şi nu uita prima şi 15 a fiăcarei lunĭ!“

— „„Cum aşĭ putea sĕu uitŭ““, esclamà ea, privindu-mĕ plângêndŭ. „Dér

tulŭ Aradului. Intre cei trei candidaţĭ *n'a fostŭ pusŭ nicĭ unŭ Românŭ.* Poporulŭ şi conducĕtorii sĕi au aclamatŭ unanim pe d-lŭ Gergiu Ionescu, care mai multe lunĭ funcţionase ca substitutŭ în acestŭ postŭ, dér înzadarŭ, căcĭ elŭ, ca Românŭ, nefiindŭ toleratŭ între candidaţĭ, n'a pututŭ isbuti. S'a iscatŭ din incidentulŭ acesta unŭ conflictŭ între şoviniştii ungurĭ şi între Românĭ dintre carĭ a escelatŭ mai alesŭ protopopulŭ Groza, învĕţătorulŭ pens. N. Joldea şi diaconulŭ E. Joldea.

***

Hunfalvy †. In ḑilele aceste a rĕposatŭ cunoscutulŭ fabricantŭ de filologiă „patriotică", *Paulŭ Hunfalvy* alias Hundsdörfer, care înaintea adversarilorŭ noştri s'a făcutŭ atâtŭ de popularŭ prin încordarea lui de-a rĕsturna adevĕrulŭ istoricŭ şi de-a nega continuitatea Românilorŭ în Dacia Traiană. La 28 Noemvre, elŭ şi-a serbatŭ jubileulŭ de 50 de anĭ dela intrarea sa între membrii academiei unguresci, ér a treia ḑi diminéţa în 30 Noemvre n., a rĕposatŭ.

***

Buletinulŭ meteorologicŭ din judeţele României arată, că în ḑilele acestea a ploatŭ în cele mai multe părţĭ ale ţĕrei, unde temperatura a variatŭ +3 şi +12 grade R. O mulţămire generală domnesce în întréga nóstră lume agr colă, care unŭ momentŭ desnădăjduită de sosirea pretimpuriă a ernei, se vede acum scăpată. Activitatea desfăşurată în ḑilele din urmă de plugariĭ nostri este de nedescrisŭ şi sĕ sperămŭ, că hărnicia lorŭ va fi rĕsplătită „cu vêrfŭ şi cu îndesat", ḑice „Timpulŭ".

***

Esposiţiă. In anulŭ 1892 se va deschide în Scheveningen (Olanda) o esposiţiă internaţională de pescăriă şi de cai.

Corespondenţa „Gaz. Trans."

Buciumŭ-Şésa, 27 Noemvre 1891.

Onorabilă Redacţiune! Sunteţĭ rugaţĭ cu onóre sĕ binevoiţĭ a da locŭ în preţuita „Gazeta Trans." următórei rectificărĭ referitóre la articlulŭ unŭ „Ascultătorŭ", publicatŭ în nrii 247 şi 248 din a. c. ai „Gazetei" sub titlulŭ „Starea învĕţământului în munţii apusenĭ."

1) Cursulŭ de învĕţămêntŭ la şcóla de aicĭ s'a începutŭ în 1-a Septemvre, şi de atuncĭ elevii frecuentézâ şcóla regulatŭ, progresândŭ în învĕţămêntŭ mai multŭ, de cum presupune „Ascultătorulŭ", cu escepţiunea ḑilei de 13 Octomvre espiratŭ, în care învĕţătorulŭ din locŭ, cerêndu-şĭ concediu spre a se duce la cancelaria comunală, într'o afacere urgentă, eu ca directorŭ alŭ şcólei în virtutea §-lui 17 cap. II din Regulamentulŭ consistorialŭ cu nru 3261 ex 1876, i-am datŭ concediulŭ cerutŭ pentru amintita ḑi, în care după câteva óre tocmai se întêmplă visitaţiunea protopopéscă, pe când învĕţătorulŭ era dusŭ de acasă la amintita cancelariă aflătóre la o depărtare de vre-o óră şi jumĕtate. Ţinerea regulatŭ a órelorŭ şi a ḑilelorŭ de şcólă se póte dovedì şi prin ḑiarulŭ şcólei locale.

2) Intenţiunea de a se aplica şi susţiné aicĭ şi alŭ doilea învĕţătorŭ, senatulŭ şcolasticŭ din locŭ, carele tot-odată formézâ şi comitetulŭ parochialŭ, o concepuse încă de pe timpulŭ, când se edificase noulŭ edificiu şcolasticŭ cu doue sale separate pentru învĕţămêntŭ, însĕ realisarea acestei intenţiunĭ s'a amânatŭ până în presentŭ din causă, că cassa bisericei locale a avutŭ marĭ spese, apoi capitalulŭ ei până în luna lui Augustŭ espiratŭ a fostŭ numai de 14,000 fl. v. a. în carea lună vênḑêndu-se pétra aurósă produsă pe partea bisericei din fodina „Concordia", lângă acei 14,000 fl. s'au mai capitalisatŭ 2000 fl., la carĭ banĭ adăugêndu-se şi interesele respective, cu capĕtulŭ anului curentŭ va resulta o sumă capitală de 17,000 fl. v. a., apoi acelaşĭ senatŭ a aşteptatŭ şi după vênḑarea fodinei „Concordia-Rodenpoch", carea vênḑare însĕ şi astăḑĭ e în suspenso. Acuma dér senatulŭ şcolasticŭ vĕḑêndŭ, că din interesele capitalului de 17.000 fl. se va puté susţiné şi alŭ doilea învĕţătorŭ, e învoitŭ a sistemisa léfa şi pentru alŭ doilea învĕţătorŭ şi astfelŭ a întemeia o şcólă normală gr. cat. cu patru clase în Buciumŭ-Şésa, carea cu ajutorulŭ lui Dumneḑeu se va şi deschide cu 1-a ḑi a lui Septemvre anulŭ şcol. 1892/3.

3) Pasagiulŭ, în care se ḑice „că eu am escusatŭ atâţia copii, câtŭ lipsa unui alŭ doilea învĕţătorŭ sĕ nu fiă evidentă; dér între cei escusaţĭ suntŭ şi de aceia, ai cărorŭ părinţĭ reclamă, că ei nu voiescŭ sĕ le fiă pruncii escusaţĭ, ci vréu sĕ umble la şcólă", îlŭ declarŭ ca lipsitŭ de adevĕrŭ din causă, că nu eu, ci amintitulŭ senatŭ şcolasticŭ în şedinţa sa ţinută la 27 Augustŭ a. c. a numitŭ şi hotărîtŭ, carĭ prunci sĕ frecuenteze şcóla şi carĭ sĕ fiă dispensaţĭ dela frecuentarea şcólei, apoi acéstă decisiune s'a publicatŭ în biserică la a 30 a ḑi a aceleiaşĭ lunĭ, pe lângă observarea: că décă unulŭ séu altulŭ dintre pruncii cei dispensaţĭ arŭ avé voiă de a frecuenta şcóla, sĕ vină şi vorŭ fi primiţĭ în şcólă, precum două fetiţe dispensate venindŭ la şcólă au şi fostŭ primite numai decâtŭ; altcum actuala şcólă de învĕţămêntŭ abia cuprinde 50 elevĭ, câţĭ deja şi frecuentézâ şcóla. — Aci 'mĭ permitŭ a observa, cumcă şi după înfiinţarea şcólei cu doi învĕţătorĭ o terţialitate din copii va trebui totuşĭ a se dispensa dela şcólă din causa sĕrăciei şi a depărtărei, fiindŭ acéstă parochiă fórte împrăştiată pe délurĭ şi locurĭ periculóse, mai cu sémă în timpŭ de iérnă.

Iosifŭ Ciura.

Literatură.

A apărutŭ:

Raportŭ către d. Ministru de resbelŭ asupra lucrărilorŭ Secţiunei a VIII-a *a Congresului de hygienă şi demografiă* dela Londra din anulŭ 1891 de *Dr. A. Fotino*, medicŭ inspectorŭ generalŭ de brigadă. Bucurescĭ Tipografia curţii regale F. Göbl Fii. 12. Pasagiulŭ românŭ, 12, 1891. Formatŭ 8⁰ cu 25 paginĭ.

*

Zur Geschichte Siebenbürgens. Nach den Quellen dargestelt von *Ilie Gheghel.* Wien. Verlag des Verfassers. — Druck von Carl Gerold's Sohn. 1891. Format 8⁰ în 47 paginĭ.

DIVERSE.

Testamentulŭ originalŭ. Din Basselŭ se scrie gazetei „Francf. Ztg": Profesorulŭ Ignaz Hoppe, rĕposatŭ de curêndŭ, a lăsatŭ tótă averea sa, în sumă de peste o jumĕtate de milionŭ de francĭ, pentru a se face cercetărĭ asupra sufletului în aşa chipŭ, ca mai mulţĭ filosofĭ sĕ se instaleze în casa lui şi acolo sĕ petrécă mereu în meditaţiĭ asupra fiinţei sufletului, ér resultatulŭ studiilorŭ lorŭ sĕ-lŭ publice periodicŭ. Testamentul e[illegible] cum atacatŭ pe cale judiciară. Profesorulŭ Hoppe are rude depărtate în Hanovera.

O procesiune în Londra. In 9 Noemvre c. s'a făcutŭ în Londra obicĭnuita procesiune în onórea noului lordmajor. Inainte mergeau patru trăsurĭ uriaşe trase de câte şése cai; trăsurile erau decorate cu semnele alegorice ale cehurilorŭ City, ale vechiului portŭ din Londra numitŭ Queenhithe, ale Walesului, unde s'a născutŭ lordmajorulŭ David Evans, precum şi ale articulilorŭ industrialĭ din Wales. Trăsura următóre representa momentulŭ, în care regele Eduard la 1284 presentă primului principe de Wales pe vasalii sĕi din Wales. In jululŭ acestei trăsurĭ mergea călăreţi cuirasaţĭ cu săbiile scóse. In cea din urmă trăsură aurită şedea lordmajorulŭ. Urmau apoi cehurile City cu stindardele lorŭ, apoi o corporaţiunea de digniturĭ, navigatorĭ, musicĭ, călăreţĭ etc. Deşĭ timpulŭ era negurosŭ şi ploiosŭ, imensă mulţime esistă la acéstă procesiune.

Rectificare. In corespondenţa „din nordulŭ Transilvaniei", publicată în Nr. 241 alŭ fóiei nóstre, s'au străcuratŭ 2 greşelĭ: anume în şirulŭ alŭ 23-lea dela începutŭ, fiindŭ vorba de ḑilele de plugŭ, ce i-se facŭ notarului ungurŭ, în locŭ de 7, este a se ceti de *2-orĭ pe anŭ*; ér în şirulŭ alŭ 9-lea din urmă, în locŭ de 7 fl., este a se ceti *2 fl.* pedépsă.

Mai amintimŭ la acestŭ locŭ, că disertaţiunea d-lui I. Sonea, alŭ căreia cuprinsŭ l'amŭ resumatŭ în Nr. 228 alŭ fóiei nóstre, nu s'a ţinutŭ, ci numai a fostŭ proiectată a se ţiné cu ocasia adunărei gen. a despărţĕmêntului alŭ 17-lea alŭ Asociaţiunei trans.

Prima tragere a losurilorŭ esposiţiei din Praga.

(Fine.)

Câştigurĭ în valóre de câte 50 fl.

Seria 7486, Nr. 36, Ser. 5390, Nr. 76 Ser. 2952, Nr. 41, Ser. 7693, Nr. 70, Ser. 5641, Nr. 92, Ser. 4683, Nr. 39, Ser. 5466, Nr. 20. Ser. 4092, Nr. 72, Ser, 3935, Nr. 78, Ser. 3500, Nr. 31, Ser, 836, Nr. 3, Ser. 7660, Nr. 7, Ser. 6331, Nr. 54, Ser. 4930, Nr. 94, Ser. 5119, Nr. 43, Ser. 1289, Nr. 60, Ser. 1654, Nr. 97, Ser. 5466, Nr. 22, Ser. 5089, Nr. 67, Ser, 5527, Nr. 41.

Câştigurĭ în valóre de câte 20 fl.

Seria 7042, Nr. 61, Ser. 1101, Nr. 50, Ser. 100, Nr. 4. Ser. 5453, Nr. 91, Ser. 411, Nr. 1, Ser. 3453, Nr. 18, Ser. 2323, Nr. 14, Ser. 1304, Nr. 25, Ser. 100, Nr. 78, Ser. 1968, Nr. 53, Ser. 6599, Nr. 90, Ser. 5265, Nr. 73, Ser. 5265, Nr. 78, Ser. 4800, Nr. 95. Ser. 3465, Nr. 12, Ser. 2483, Nr. 1, Ser. 3787, Nr. 34, Ser. 2267, Nr. 57. Ser. 1275. Nr. 32' Ser. 4040, Nr, 70, Ser. 3083, Nr. 33. Ser. 2594, Nr, 4, Ser. 3398, Nr. 16, Ser, 4398. Nr. 59, Ser. 243, Nr, 13, Ser. 4220, Nr. 86, Ser. 5275, Nr. 58, Ser. 7506, Nr. 91, Ser. 4861, Nr. 51, Ser. 5910, Nr. 34, Ser. 604, Nr. 54, Ser. 3437, Nr. 38, Ser. 1826, Nr. 97, Ser. 5077, Nr. 95, Ser. 151, Nr. 88, Ser. 5030, Nr. 39, Ser. 3253. Nr. 43, Ser. 6860, Nr. 3, Ser. 3341, Nr. 62, Ser. 4798, Nr. 47, Ser. 445, Nr. 51, Ser. 7543, Nr. 22, Ser. 2626, Nr. 74, Ser. 6122, Nr. 58, Ser. 5064, Nr. 26, Ser. 4302, Nr. 100, Ser. 385, Nr. 29, Ser. 3870, Nr. 69, Ser. 3882, Nr. 70, Ser. 5876, Nr. 4.

200 câştigurĭ à 10 losurĭ de esposiţiune.

Ser. 3197, Nr. 1—100; Ser. 4033, Nr. 1—100.

2000 câştigurĭ à 5 losurĭ de esposiţiune.

Ser.	Nr.	Ser.	Nr.
5307;	1—100.	7844;	1—100
6408;	1—100.	5285;	1—100
5493;	1—100.	3961;	1—100
5748;	1—100.	3247;	1—100
2752;	1—100.	1004;	1—100
6310;	1—100.	1574;	1—100
3032;	1—100.	4763;	1—100
6278;	1—100.	4731;	1—100
3304;	1—100.	4399;	1—100
5844;	1—100.	558;	1—100

A doua tragere va fi la 12 Februarie 1892.

Proprietarŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ:
Gregoriu Maiorŭ.

---

nu te voi mai vedé nicĭ-odată. Iţĭ iai rĕmasŭ bunŭ pentru totdeuna.""

„Nu mĕ putui reţiné sĕ-i sărutŭ gura ei frumósă; ea roşì, dér nu se opuse, 'i pusei în mână o banconotă, mĕ mai privì odată cu atenţiune, şi se alipi mai tare de mine. „La revedere!" ḑisei eu, desfăcându-mĕ linŭ din braţele ei. Momentulŭ ultimŭ de adio se părea, că-i dă curagiu; mĕ strânse încă-odată la sinulŭ ei, simţii unŭ sărutatŭ ferbinte pe buzele mele. „„Pentru tot-déuna! Adio pentru tot-déuna!"" striga ea cu durere, se desfăcù repede din braţele mele şi alergà spre pieţă."

„N'amŭ mai revĕḑut'o de atuncĭ! După o petrecere de trei lunĭ mĕ întorsei din Londra la Paris; mĕ dusei în 15 pe pieţa de l'Ecole de Medicine, o aşteptai o óră, fata mea nu venì. Incă de multe-orĭ în 1 şi 15 a fiă-cărei lunĭ venii acolo; de câte-orĭ trecui pe strada St. Severin şi mĕ uitai la case întrebândŭ de o femeiă germană şi de fiica ei, dér n'amŭ aflatŭ nimicŭ despre ele, şi fiinţa încântătóre avù dreptate, când îmĭ ḑise la despărţire: „*Pentru tot-déuna!*"

26.

Tînĕrulŭ povestise istoria sa cu unŭ focŭ, care-i da unŭ mare adevĕrŭ ţi celŭ puţinŭ asupra damelolŭ se părù, că a făcutŭ o adâncă impresiune. Iosefa plângea tare şi şi celelalte domnişóre şi dómne îşĭ stergeau lacrimile. Bărbaţii deveniră mai serioşĭ şi se părea, că ascultă cu mare interesŭ; numai baronulŭ zimbea din când în când în modŭ ciudatŭ, la unele vorbe da cu cotulŭ în vecinulŭ sĕu şi-i şoptea câte ceva în urechiă. Acum, când Fröben încheiase, isbuonì într'unŭ rîsŭ cu hohotŭ. „Asta va sĕ ḑică a sci bine eşi din încurcătură", strigà elŭ. „Eu tot-déuna amŭ ḑisŭ, că amiculŭ meu e unŭ vicleanŭ. Vedeţĭ numai, cum a sciutŭ se misce inimele damelorŭ. Intr'adevĕrŭ, femea mea plânge cu hohotŭ, ca şi când i-ar fi refusatŭ preotulŭ absoluţiunea. Acésta e lucru minunatŭ, pe onórea mea! Poesiă şi adevĕrŭ! Da, ai imitatŭ bine pe Göthe alŭ tĕu, poesiă şi adevĕrŭ, acésta e o glumă minunată."

Fröben se simţì de nou vătĕmatŭ prin aceste cuvinte. „Ţi-amŭ spusŭ deja", ḑise elŭ supĕratŭ, „că amŭ lăsatŭ la o parte poesia şi fantasia, şi amŭ spusŭ numai adevĕrulŭ; sperŭ, că şi tu o vei lua de adevĕrată."

„Dumneḑeu sĕ mĕ ferésca!" ḑise baronulŭ rîḑêndŭ. „Adevĕrŭ, ai susţinutŭ fata pentru tine, amice, acésta e tótă istoria, şi din visitele tale de séra la dênsa, ne-ai făcutŭ unŭ micŭ romanŭ. Dér ai povestitŭ bine, acésta ţi-o concedŭ şi eu."

Tinĕrulŭ roşì de mâniă; elŭ vedea, cum Iosefa privea pe bărbatulŭ ei încremenită şi plină de temere, elŭ credea, că vede, că póte şi ea împătăşesce bănuiala lui şi că gândesce rĕu despre elŭ; celŭ puţinŭ nu voia sĕ-şĭ pérdă respectulŭ sĕu prin gluma acésta ordinară „Te rogŭ, sĕ tăcemŭ despre acésta", esclamà elŭ, „nicĭ-odată n'amŭ avutŭ motivŭ în viéţa mea, ca sĕ denaturezŭ adevĕrulŭ, de aceea nicĭ nu potŭ sĕ suferŭ, décă alţii facŭ aşa. 'Ţĭ spunŭ pentru ultima óră, Faldner, că pe cuvêntulŭ meu, tóte s'au întêmplatŭ aşa după cum am povestitŭ."

„Ei, pe legea mea," rĕspunse acela, încrucişându-şĭ braţele, „atuncĭ tu din unŭ sentimentŭ nobilŭ esageratŭ şi dintr'o delicatetă teoretică ai aruncatŭ câteva sute de francĭ unei prostituate viclene, care te-a trasŭ pe sfóră cu istorióra obicĭnuită despre miseriă şi despre o mamă bolnavă; n'ai căpătatŭ nimicŭ dela ea, decâtŭ o biată sărutare! Sĕrmane! In Parisŭ sĕ te laşĭ sĕ te tragă de sfóră o astfelŭ de fiinţă!

Mai multŭ decâtŭ învinuirea de mai înainte îlŭ întărîtà pe tînĕrŭ compătimirea acésta batjocuritóre şi rîsetele societăţii, care aplauda pe spesele sale gluma próstă a baronului. Tocmai voia Fröben, adêncŭ vătămatŭ, sĕ părăsésca societatea, când îlŭ reţinù o privelişte ciudată şi înfricoşată. Iosefa, palidă ca unŭ mortŭ, se ridicase; se părea, că voesce sĕ rĕspundă ceva soţului ei, dér în momentulŭ acela, cădù fără simţire josŭ, ca şi mórtă. Spăriaţĭ săriră cu toţii, alergêndŭ încóce şi încolo, femeile o ridicară, bărbaţii se întrebau zăpăciţĭ unulŭ pe altulŭ, cum s'a întêmplatŭ acésta atâtŭ de fără de veste. Fröben aprópe încremenise de spaimă, ér baronulŭ borborosì înjurăturĭ asupra nervilorŭ slabĭ ai femeilorŭ, înjura asupra decenţei fără de marginĭ, asupra neobservărei bunei cuviinţe, de a leşina, căuta când sĕ liniştésca societatea, când alerga érăşĭ lângă femea sa; toţĭ vorbiau, se sfătuiau, strigau şi nicĭ unulŭ nu asculta, nicĭ unii nu se înţelegeau.

(Va urma).

Cursulu pieţeĭ Braşovŭ

din 1 Decemvre st. n. 1891.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.26	Vĕnd.	9.29
Argintŭ românescŭ	„	9.18	„	9.23
Napoleon-d'orĭ - -	„	9.28	„	9.32
Lire turcescĭ - -	„	10.48	„	10.53
Imperialĭ - - - -	„	9.48	„	9 53
Galbinĭ - - - - -	„	5.40	„	5.45
Scris. fonc. „Albina" 6%		101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	99.50	„	—.—
Ruble rusescĭ - - -	„	110.—	„	112.—
Mărcĭ germane - -	„	57.50	„	57.80

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa din Viena

din 30 Noemvre a. c. 1891

Renta de aurŭ 4% - - - - - - -	103.—
Renta de hârtiă 5% - - - - -	100 80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ - - - - - - - - - -	116.40
dto argintŭ - - - -	97.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	110 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisunei]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	—.—
Bonurĭ rurale ungare - - - - - -	89 70
Bonurĭ croato-slavone - - - - -	104.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	135.75
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului - -	128 75
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ - - - - - - - - -	—.—
Renta de hârtiă austriacă - - - - -	90.90
Renta de argintŭ austriacă - - - -	90.70
Renta de aurŭ austriacă - - - - -	107.50
Losurĭ din 1860 - - - - - - - -	135.25
Acţiunile băncei austro-ungare	1005.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. -	312.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr -	272.75
Galbenĭ împĕrătescĭ- - - -	5.77
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - - -	9.35
Mărcĭ 100 împ. germane - - -	57.82—
Londra 10 Livres sterlinge - - -	115.85

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniile orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Octomvre 1891.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelleratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ
Viena	10.50	8.—		3.25
Budapesta	8.30	1.50	5.50	9.15
Szolnok	11.38	3.57	9.22	11.19
P. Ladány	2.12	5.51	11.53	12.57
Oradea-mare	3.53	7.06	1.50	2.12
	4.—	7.13	2.24	2.19
Mezö-Telegd	4.39	7.43	3.03	2.49
Rév	5.22	8.18	3.46	3.26
Bratca	5.45		3.57	
Bucia	6.05	8.51	4.29	
Ciucia	6.31	9.07	4.55	4.21
Huedin	7.12	9.37	5.34	4.55
Stana	7.29		5.51	
Aghiriş	7.49		6.12	
Ghirbău	8.01		6.25	
Nădĕşel	8.14		6.39	5.47
Cluşiu	8.29	10.37	6.56	6.—
	8.46	11.10	8.20	6.18
Apahida	9.03	11.28	8.45	6.34
Ghiriş	10.12	12.38	10.21	7.34
Cucerdea	10.37	1.14	11.09	7.57
Uióra	10.56	1.21	11.17	
Vinţul de sus	11.04	1.29	11.26	
Aiudŭ	11.28	1,54	11.54	8.22
Teiuşŭ	11.45	2.13	12.18	8.38
	12.13		12.58	8.43
Crăciunelŭ	12.44		1.34	
Blaşiu	12.59		1.51	9.14
Micăsasa	1.35		2.29	
Copşa mică	1.51		2.48	9.48
	2.12		3.03	9.50
Mediaşŭ	2.31		3.26	10.06
Elisabatopole	3.04		4.07	10.28
Sighişóra	3 46		4.49	11.04
Haşfalĕu	4.04		5.35	11.19
Homorodŭ	5.26		7.23	12.27
Augustinŭ	6.10		8.09	12.58
Apaţa	6.41		8.43	1.15
Feldióra	7.17		9.18	1.35
Braşovŭ	8.—	Tren de persóne	10.05	2.09
		11.—		2.19
Timişŭ		2.41		3.01
Predealŭ		3.26		3.31
Bucurescĭ		9.50		9.30

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.
Bucurescĭ	7.35		8.50	
Predealŭ	1.12		5.16	
Timişŭ	1.42		5.57	
Braşovŭ	2.18	4.20	6.58	
	2.48	5.07		7.23
Feldióra	3.19	5.42		8.03
Apaţa	3.40	6.09		8.37
Augustinŭ	3.56	6.55		9.04
Homorodŭ	4.29	8.23		9.46
Haşfalĕu	5.34	8.53		11.03
Sighişóra	5.54	9.31		11.29
Elisabetopole	6.21	10.09		12.06
Mediaşŭ	6.42	10.31		12.37
Copşa mică	6 55	10.47		12.53
	6.57	11.06		1.18
Micăsasa		11.42		1.39
Blaşiu	7.31	11.57		2.13
Crăciunelŭ		12.28		2.27
Teiuşŭ	8.—	1.08	1.25	2.49
	8.07	1.35	1.50	3.47
Aiudŭ	8.24	2.05	2.12	4.07
Vinţul de sus		2.13	2.19	4.28
Uióra		2.31	2.39	2.34
Cucerdea	8.54	3.18	3.15	4.52
Ghirişŭ	9.23	4.45	4.32	5.26
Apahida		5.14		6.34
Cluşiu	10.45	6.08	4.53	6.52
	11.01	6.29	5.30	7.40
Nădăşelŭ		6.47	5.47	8.—
Ghîrbău				8.15
Aghireşŭ		7.02	6.11	8.29
Stana	12.17	7.28		8.53
B. Huiedin	12.47	7.47	6.43	9.12
Ciucia		8.25	7.12	9.51
Bucia		8.51		10.06
Bratca	1.26	9.10	7.51	10.23
Rév		9.30		10.42
Mezö-Telegd	1.52	10.07	8.17	11.17
Oradea mare	2.18	10.44	8.42	11.51
	2.25	11.04	8.47	12.09
P. Ladány	3.46	1.16	10.09	2.24
Szolnok	5.26	3.31	11.51	4.47
Budapesta	7.30	6.35	1.55	8.40
Viena	1.40	1.40	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.
Viena	10.50	8.—	3.25
Budapesta	8.15	1.50	9.50
Szolnok	11.14	3.57	1.05
Aradŭ	3.45	6.52	5.24
	4.30	T. d. per. 2.20	5.46
Glogovaţŭ	4.42	2.34	5.57
Gyorok	5.03	3.05	6.19
Paulişŭ	5.14	3.23	6.30
Radna Lipova	5.32	3.39	6.48
Conop	5.56		7.12
Bĕrzava	6.12		7.27
Soborşinŭ	6.58		8.07
Zamŭ	7.26		8.33
Gurasada	7.52		8.57
Ilia	8.08		9.13
Branicica	8.26		9.29
Deva	8.52		9.53
Simeria (Piski)	9.50		10 19
Orăştia	10.16		10.50
Şibotŭ	10.36		11.16
Vinţ. de josŭ	11.—		11.44
Alba-Iulia	11.26		12.06
Teiuşŭ	11.53		12.38

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.
Teiuşŭ	3.09		1.39
Alba-Iulia	3.50		2.19
Vinţ. de josŭ	4.09		2.36
Şibotŭ	4.52		3.03
Orăştia	4.55		3.30
Simeria (Piski)	5.23		4.17
Deva	5.59		4.33
Branicica	6.24		4.55
Ilia	6.49		5.17
Gurasada	7.—		5.28
Zamŭ	7.28		5.53
Soborşinŭ	8.03		6.24
Bĕrzava	8.54		7.02
Conopŭ	9.10		7.17
Radna Lipova	9.44	5.14	7.46
Paulişŭ	9.58	6.01	7.57
Gyorok	10.11	6.20	8 08
Glogovaţŭ	10.34	6.49	8.30
Aradŭ	10.46		8.40
	11.18	8.24	9.05
Szolnok	4.15	11.51	2.21
Budapesta	7.20	1.55	5.50
Viena	6.05	7.20	1.40

Simeria (Piski) Petroşeni

Simeria	6.—	10.35	4.22
Streiu	6.35	11.26	4.58
Haţegŭ	7.21	12.23	5.42
Pui	8.06	12.—	6.36
Crivadia	8.47	2.23	7.24
Baniţa	9.21	3.19	8.04
Petroşenĭ	9.45	4.—	8.36

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	6.—	10.50	6.20
Baniţa	6.41	11.40	6.54
Crivadia	7.19	12.19	7.20
Pui	7.57	1.05	7.51
Haţegŭ	8.36	1.54	8.25
Streiu	9.18	2.49	9.01
Simeria	9.52	3.27	9.35

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.15	11.30	7.15
Vinga	7.32	12.47	8.04
Timişóra	8.42	2.04	8.57

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.20	1.11	5.05
Vinga	7.21	2.46	6.40
Aradŭ	8.03	3.50	7.50

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	7.48	10.35	3.40	10.20
Turda	8.08	10.55	4.—	10.44

Turda—Ghirişŭ

Turda	4.50	9.30	2.30	8.50
Ghirişŭ	5.10	9.50	2.50	9.10

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra. . .	4.30	11.25
Odorheiu . . .	7.21	2.11

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu. . .	8.15	3.15
Sighişóra. . .	10.52	6.10

Careii-marĭ—Zelău

Careii-marĭ	5.50
Zelău.	11.—

Zelău—Careii-marĭ

Zelău	1.56
Careii-marĭ	6.48

Mureşŭ-Ludoşŭ—Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.—
Ţagu-Budatelicŭ	6.48
Bistriţa	9.59

Bistriţa—Mureşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	1.16
Ţagu-Budctelicŭ	4.15
Murĕşŭ-Ludoşŭ	7.21

Nota: Nume încuriiadraţĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa mică	3.—	10.47	7.10
Şeica-mare	3.31	11.27	7.43
Loamneş	4.15	12.08	8.27
Ocna	4.46	12.38	8.59
Sibiiu	5.10	1.—	9.23

Sibiiu—Copşa-mică

Sibiiu	7.35	4.34	10.17
Ocna	8.02	4.58	10 43
Loamneş	8.30	5.25	11.09
Şeica-mare	9.05	5.55	11.40
Copşa mică	9.34	6.20	12.05

Cucerdea-Oşorheiu-R.-săs.

Cucerdea	2.50	8.20	2.41
Ludoş	3 34	9.11	3.27
Oşorheiu	5.20	11.17	5.14
	5.35		5.36
Regh.-săs.	7.10		7.15

Regh.-săs.-Oşorh.-Cucerdea

Regh.-săs.		8.—	8.15
Oşorheiu		9.35	9.53
	5.21	5.54	10.20
Ludoş	6.58	7.41	12.06
Cucerdea	7.47	8.25	12.50

Simeria (Piski)—Hunedora

Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16
Cerna	11.13	5.03	9.34
Hunedóra	11.48	5.38	9.58

Hunedora—Simeria (Piski)

Hunedóra	4.46	2.32	7.22
Cerna	5.11	3.—	7.50
Simeria	5.28	3.20	8.10

Brasov—Zĕrnescĭ

Braşov	5.45	2.58
Zĕrnescĭ	7.26	4.39

Zĕrnescĭ—Braşov

Zĕrnescĭ	8.—	5.20
Braşov	9.24	6.44

Braşov—S.-Georgiu

Braşovŭ	8.30	3.10
Uzonŭ	9.43	5.23
S .Georgiu	10.23	5.03

S.-Georgiu—Brasov.

S.-Georgiu	6.32	5.17
Uzonŭ	7.00	5.45
Braşovŭ	8.08	6 53

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.